

Asia: Luonnoksesta naalin suojelusuunnitelmaksi

Ympäristöministeriö

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=02e29089-d406-4a91-a60e-efeea888e768>

Lausunto

LUKEN lausunto Naalin suojelusuunnitelmasta

Naali on erittäin uhanalainen laji Fennoskandiassa, ja se on kansainvälisesti luonnonsuojelun lippulaivalaji. Luken (ja sen edeltäjän Metlan) tutkijat ovat osallistuneet naalitutkimukseen ja -suojeluun jo useita vuosikymmeniä ja olleet aktiivisesti mukana yhteispohjoismaisissa naaliprojekteissa siitä lähtien kun ne alkoivat 1990-luvun lopulla. Myös Suomen naalityöryhmässä on Luken edustus. Luke pitää erittäin tärkeänä, että naalin suojelu ja siihen liittyvä tutkimus jatkuu aktiivisesti, ja koska pohjoismainen naalikanta on yhteinen, pohjoismainen yhteistyö on olennaista.

Uusi suunnitelmaluonnos on hyvä, looginen, ja sen päälinjoista on helppo olla yhtä mieltä. Lukelle ei ole suunnitelman päälinjoihin huomauttamista.

Suojelusuunnitelmassa on kuitenkin joitain kohtia, jotka vaativat tarkennusta.

1) Osa niistä liittyy termien tarkentamiseen, kuten "tarhanaali"- sanan käyttöön; ko sanaa on mediassa käytetty sekä turkistarhanaaleista (siniketuista) että villinaalien tarhoissa syntyneistä ja sittemmin luontoon vapautetuista jälkeläisistä. Tämä epätarkkuus voi aiheuttaa - ja on aiheuttanutkin - väärinkäsityksiä niin mediassa kuin maallikoissa.

2) Tautikirjon esittely vaatii tarkentamista: Toxoplasma tulisi huomioida, toisaalta myyräekinokokki ja trikinella ovat ihmisille haitallisia, mutta eivät niinkään itse kantajilleen.

3) Suunnitelman häiriötekijäosiosta puuttuu tuntuilla tapahtuva kanakoirametsästys ja sen mahdollinen säätely- tai ylipäättään pohdinta, onko tämä ongelma. Ruotsissa tähän on aiemmin kiinnitetty huomiota, ja metsästäjille on annettu neuvontaa. Suomessa kanakoirametsästys tunturissa ei ole niin yleistä kuin Ruotsissa ja Norjassa, mutta olisi syytä mainita.

4) Suunnitelmassa viitataan useassa kohdassa sopulisyklien ja sopulihuippujen ratkaisevan tärkeään merkitykseen naalien lisääntymisbiologiassa, ja tämä on yhteydessä ilmaston muutoksen mahdolliseen - ja jo todettuun - sopulihuippuja estävään vaikutukseen. Talviset lämpökaudet ja vesisateet jäädyttävät maanpinnan lumen alla, ja tämä voi tuhota sopulikannan lyhyessä ajassa. Sopulikannan seuranta olisi olennaista naalien lisääntymisen ymmärtämiseksi. Sopulien merkitystä siis korostetaan, mutta suunnitelmassa ei mainita laisinkaan, kuinka naalien lisääntymisen kannalta ehdottoman tärkeiden sopulisyklien seuranta toteutettaisiin.

5) Onko 2000 aikuista naalia liian optimistinen visio? Tietenkin vision pitää olla eteenpäin positiivisesti suuntautuva, mutta ottaen huomioon ilmastolliset epävarmuudet ja sitä kautta ravintotilanteen (sopulikannan) vaikea ennustettavuus, tuo naalimäärä voi olla hieman liian optimistinen. Naali selviytyy vaikeiden ravintotilanteiden yli lisäruokinnan turvin, ja myös jonkun verran lisääntyy lisäruokinnan turvin, mutta naalien hyvä luonnollinen lisääntyminen meillä perustuu sopuleihin. Jos sopulihuiput ilmastonmuutoksen vuoksi harvenevat, niin vision ehdottamaa naalikantaa on vaikea saavuttaa.

Lausunnon valmistelija(t):
Otso Huitu

Liitteet: